

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати повторного відвідування
комунального закладу Львівської обласної ради
«Львівський геріатричний пансіонат»**

17.01.2025

м. Львів, 2025

I. ВСТУП

У межах реалізації проєкту «Регіональні групи національного превентивного механізму», що здійснюється Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з метою апробації моделі автономної роботи громадських моніторів у складі регіональних груп під час здійснення повторних відвідувань національного превентивного механізму до місць несвободи 17.01.2025 регіональною групою НППМ у Львівській області здійснено відвідування комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський геріатричний пансіонат» (далі – геріатричний пансіонат, заклад, пансіонат).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НППМ:

Панасенко Тетяна Володимирівна, представник громадської організації (керівник регіональної групи національного превентивного механізму у Львівській області);

Федюра Галина Ярославівна, представник громадської організації;

Шипов Юрій Олександрович, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Власник закладу – Львівська обласна рада. Заклад підпорядкований Департаменту соціального захисту населення Львівської обласної військової адміністрації.

Місцезнаходження закладу: вул. Медової Печери, 71, м. Львів, 79038.

В.о. директора закладу – Пасека Етері.

Відповідно до Положення про комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський геріатричний пансіонат» (нова редакція), затвердженого наказом Управління майном спільної власності Львівської обласної ради від 16.09.2024 №175-П (далі – Положення про Львівський геріатричний пансіонат), пансіонат є стаціонарним інтернатним закладом соціального захисту для цілодобового проживання (перебування) та догляду за громадянами похилого віку та особами, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового, медичного обслуговування, соціальних послуг і комплексу реабілітаційних заходів.

Геріатричний пансіонат розрахований на 400 планових ліжко-місць. На момент відвідування у закладі проживало 244 особи, з яких 121 чоловік та 123 жінки. З них: 133 осіб з інвалідністю, 52 ліжкових хворих, 23 пересуваються на кріслах колісних, 44 внутрішньо переміщених осіб.

За 2024 рік у пансіонаті померло 41 особа (причиною смерті здебільшого є серцево-судинні захворювання), за період з 01.01.2025 року по дату відвідування померло 0 осіб.

Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 15.06.2020 № 1395 заклад надає медичну допомогу відповідно до ліцензії на провадження

господарської діяльності з медичної практики за спеціальностями – лікарські спеціальності: організація і управління охороною здоров'я, терапія, стоматологія, психіатрія, геріатрія; спеціальності молодших спеціалістів з медичною освітою: сестринська справа.

Медичний супровід підопічних відповідно до штатного розпису на 01 серпня 2024 року здійснюють 7 лікарів: лікар-психіатр (1 шт. од.), лікар-геріатр (1 шт. од.), лікар-терапевт (1 шт. од.), лікар загальної практики – сімейний лікар (0,5 шт. од.), лікар-невропатолог (1 шт. од.), лікар-стоматолог (1 шт. од.), лікар-кардіолог – (0,5 шт. од.); медична сестра з дієтичного харчування (1 шт. од.).

У відділенні стаціонарного догляду для підопічних, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, №1 – медичний персонал становить 57,5 шт. од. У відділенні стаціонарного догляду для підопічних, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, №2 - медичний персонал - 58 шт. од.

Штатним розписом закладу також передбачено посаду психолога (3 шт. од.), організатора культурно-дозвілєвої роботи (1 шт. од.), інструктора з трудової адаптації (1 шт. од.), провідного фахівця з соціальної роботи (1 шт. од.), соціального працівника (2 шт. од.).

Усі підопічні мають укладені декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу. Лікарі, з якими переважно укладено декларації підопічними, є співробітниками комунального некомерційного підприємства «б-а міська поліклініка м. Львова».

У разі потреби спеціалізована медична допомога підопічним надається на базі комунального некомерційного підприємства «б-а міська поліклініка м. Львова».

Також закладом налагоджено співпрацю з лікарнею «ГОСПС» Другого медичного об'єднання м. Львова, куди, у разі необхідності, скеровуються підопічні за направленням сімейного лікаря. У 2024 році у Лікарню «ГОСПС» Другого медичного об'єднання м. Львова скеровано 5 підопічних пансіонату.

Геріатричний пансіонат є базою для проходження практики студентів Львівської медичної академії імені Андрея Крупинського та фахівців з фізичної реабілітації Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені Степана Гжицького, яка відбувається на основі укладених угод.

Усі підопічні надають інформовану добровільну згоду пацієнта на проведення діагностики, лікування та на проведення операції та знеболення.

Підопічним пансіонату у 2024 році проведено щорічний комплексний медичний огляд вузькими спеціалістами, рентген обстеження, загальний розгорнутий та біохімічний аналізи крові, тести на гепатит В, С, ВІЛ, флюорографію.

Усім підопічним, які того потребують, оформлюють документи для встановлення групи інвалідності або продовжують її у разі потреби.

У геріатричному пансіонаті наказом в.о. директора закладу від 02.01.2025 року затверджено Перспективний план по медичному обслуговуванню мешканців пансіонату на 2025 рік.

Упродовж 2024 року на базі геріатричного пансіонату неодноразово проводились семінари-тренінги для медичних сестер і молодших медичних сестер по догляду за підопічними.

Керівництво закладу здійснює діяльність щодо направлення медичних сестер на курси підвищення кваліфікації. При цьому, у 2024 році проведено цикл семінарських занять з медичними сестрами та молодшими медичними сестрами за участі заступника директора з медичної частини та старшої медичної сестри відповідно до тематичного плану-графіку затвердженого в.о. директора закладу.

Пансіонат внесений у Реєстр надавачів соціальних послуг. У 2024 році вартість соціальної послуги стаціонарний догляд на один людино-день становить 526,92 грн.

У пансіонаті запроваджено кейтерингову форму харчування підопічних. Орієнтовна економія бюджетних коштів становить 25 млн. грн. у рік. Підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням, у тому числі дієтичним, з урахуванням віку і стану здоров'я підопічних. Вартість харчування одного підопічного в день становить 159,96 грн. У закладі наявне семиденне перспективне меню.

Кожен поверх житлового корпусу № 2 облаштовано кімнатами для самостійного приготування їжі підопічними (фото 1).

У 2024 році закладом отримано благодійної допомоги у розмірі 2 484 148, 76 грн.

Заклад має два житлових корпуси. Територія пансіонату облаштована лавами та критими альтанками для відпочинку підопічних на свіжому повітрі. Також облаштовано терасу житлового корпусу № 2 для перебування підопічних на свіжому повітрі (фото 2). Підопічні можуть вільно пересуватися територією закладу, а також мають можливість здійснювати самостійні прогулянки за межами пансіонату.

Підопічні переважно проживають по 1-2 у кімнатах. Кімнати теплі, затишні та охайні (фото 3). Природне та штучне освітлення в житлових кімнатах закладу задовільне.

У житлових корпусах забезпечено доступ до питної води, зокрема встановлено бутлі з питною водою у доступних для підопічних місцях, пляшки з питною водою розташовуються на приліжкових тумбочках ліжкових підопічних (фото 4).

У місцях загального користування встановлено телевізори.

Підопічні вільно користуються особистими речами, телефонами та власними коштами.

Підопічні забезпечені підгузками, сезонним одягом та взуттям (фото 5). Персонал закладу забезпечує персоналізацію речей підопічних.

У житловому корпусі №2 облаштована кімната для зустрічей підопічних з відвідувачами (фото 6).

На інформаційних стендах інтернату розміщена інформація про права і обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, у тому числі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їх прав.

На високому рівні організовано дозвілля у закладі, підопічні займаються ліпленням, читанням, співами, плетуть сітки та в'яжуть шкарпетки для Збройних сил України, грають в настільні ігри тощо.

Підопічні закладу забезпечені спецвзуттям. Завдяки, у тому числі благодійникам, мешканці забезпечені технічними засобами реабілітації, приліжковими столиками, протипролежневими матрацами, туалетними кріслами, туалетними сидіннями, стільцями для душу тощо.

У закладі проводиться ряд ремонтних робіт для забезпечення комфортного та безпечного перебування підопічних, у тому числі поточні ремонти житлових кімнат підопічних (фото 7).

На п'ятому поверсі житлового корпусу № 2 проводяться ремонтні роботи, після завершення яких планується облаштування відділення з підтриманого проживання.

Наказом в.о. директора геріатричного пансіонату №1 від 01.01.2024 затверджено Порядок проведення евакуації підопічних КЗ ЛОР «Львівський геріатричний пансіонат» у випадку надзвичайних ситуацій.

Група НПМ провела особисте конфіденційне спілкування зі 55 підопічними та 10 працівниками закладу.

За результатами конфіденційного спілкування скарги від підопічних на жорстоке, або таке, що принижує гідність, поведження з боку персоналу відсутні. Натомість підопічні відзначають суттєве покращення психологічного клімату у закладі, умов проживання, харчування, надання медичної допомоги.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування НПМ здійснено 10.11.2023, за результатами якого було виявлено такі порушення та недоліки:

- порушення вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту щодо використання підвального приміщення як укриття;
- порушення права на достатній життєвий рівень;
- порушення права підопічних на охорону здоров'я та медичну допомогу;
- порушення принципів безбар'єрності;
- невнесення до функціональних обов'язків медичного персоналу заборони катування та неналежного поведження стосовно підопічних.

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились рекомендації

1. Львівській обласній військовій адміністрації:

забезпечити контроль за додержанням прав підопічних геріатричного пансіонату;

опрацювати питання щодо якнайшвидшого облаштування укриття на

території пансіонату з дотриманням вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту»;

опрацювати питання щодо облаштування інклюзивного простору житлового корпусу № 2 відповідно до ДБН В.2.2-40:2018.

2. Комунальному закладу Львівської обласної ради «Львівський геріатричний пансіонат»:

забезпечити обладнання укриття пансіонату відповідно до вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту»;

вжити заходів щодо організації надання належної медичної допомоги підопічному Г.Є.;

вжити заходів щодо подання необхідних документів на розгляд медико-соціальної експертної комісії для встановлення групи інвалідності підопічному Н.Є.;

усунути наявні порушення ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;

вжити заходів щодо заповнення вакантних посад працівників геріатричного пансіонату;

забезпечити обстеження осіб з інвалідністю МСЕК з метою оформлення та корегування індивідуальних програм реабілітації, виконання реабілітаційних заходів і здійснення контролю за їх виконанням;

вжити заходів щодо забезпечення підопічних технічними та іншими засобами реабілітації, твердим інвентарем відповідно до потреби та встановлених норм;

забезпечити обладнання усіх кімнат підопічних кнопками виклику медичного персоналу;

внести до посадових інструкцій медичних працівників положення про заборону катування, жорстокого або такого, що принижує гідність, поводження з підопічними;

вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду у будинку-інтернаті, на медичну допомогу та належні умови утримання, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності.

Під час повторного відвідування регіональною групою НППМ відзначаються позитивні зміни у дотриманні прав підопічних у геріатричному пансіонаті. Зокрема:

належно ведеться медична документація;

підопічні забезпечені технічними та іншими засобами реабілітації;

оновлено та скореговано індивідуальні плани реабілітації та індивідуальні програми реабілітації 110 підопічним;

проведено щорічний комплексний медичний огляд підопічних, у тому числі

вузькими спеціалістами;

підопічні забезпечені твердим інвентарем у достатній кількості: приліжковими тумбами, столами, стільцями;

кімнати житлового корпусу № 1 обладнані кнопками виклику персоналу для цілодобового контакту підопічних з персоналом; кімнати житлового корпусу №2 знаходяться на фінальній стадії облаштування кнопками виклику персоналу – підведено систему живлення та впродовж кількох днів очікується встановлення самих кнопок виклику;

у закладі наявний розподіл підопічних по відділенням;

вхідна група будівлі житлового корпусу № 2 облаштована сходами, які оснащені попереджувальними контрастними смугами; інші архітектурні елементи будівлі, зокрема пороги також промарковані;

проведено роботи по облаштуванню тактильної плитки та бруківки на вході до житлового корпусу №2;

встановлено інформаційні таблички із дублюванням зазначеної інформації шрифтом Брайля;

облаштовано 25 кімнат на першому поверсі житлового корпусу № 2 для осіб, які пересуваються на кріслах колісних; туалетні кімнати переобладнані для потреб осіб з інвалідністю (розширено дверні отвори та старі двері замінено на нові більшої ширини у шести житлових кімнатах, прибрано пороги, санітарно-гігієнічні приміщення облаштовано поручнями);

встановлено спеціальні поручні у коридорах окремих поверхів житлового корпусу № 2;

санітарно-гігієнічні приміщення обладнані тривожною сигналізацією, встановлено поручні, відкидні сидіння;

закриті вакансії фахівця з фізичної реабілітації, підопічні отримують комплекс реабілітаційних послуг;

до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) медичного персоналу включена заборона катування та неналежного поведіння стосовно підопічних.

Щодо фактів неналежного надання медичної допомоги на час проведення повторного відвідування регіональною групою НПМ встановлено наступне:

підопічний Г.Є., отримує лікування виразок на ногах, при візуальному огляді шкіри ніг стан покращився, скарги відсутні (фото 8);

підопічний Н.Є., встановлено першу групу інвалідності по зору безтерміново (Довідка до акта огляду медико-соціальною експертною комісією Серія 12 ААГ, №714096 від 12.04.2024 року); скарги відсутні.

Водночас, під час повторного відвідування геріатричного пансіонату 17.01.2025 регіональною групою НПМ виявлені недоліки, що призводять до порушення прав підопічних.

II. ФАКТИ ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. Підвальне приміщення пансіонату, яке визначено як укриття, не може експлуатуватись в якості захисної споруди, оскільки не відповідає Вимогам з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, затвердженим наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 (далі – Наказ).

В укритті відсутні місця для сидіння, запас питної та технічної води, продуктів харчування, засобів первинного пожежогасіння, засобів надання медичної допомоги, санвузол тощо.

У підвальному приміщенні закладу тривають ремонтні роботи з метою його приведення до належного санітарного та технічного стану.

Водночас, невиконання вимог Наказу порушує право підопічних на життя та безпеку, оскільки укриття закладу не підготовлено для його належного використання в умовах воєнного стану, та, як наслідок, не захищає та не забезпечує безпеку для підопічних під час їх перебування у закладі.

Порушення права на повагу до приватного та сімейного життя (стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 32 Конституції України, статті 14, 22 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

2. У порушення пункту 35 Типового положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2020 № 772 (далі – Типове положення), житлові кімнати для двох і більше осіб не облаштовані ширмами для забезпечення приватності під час переодягання, проведення санітарно-гігієнічних процедур ліжковим хворим підопічним.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних осіб (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

3. Геріатричний пансіонат у повній мірі не пристосований до потреб осіб з інвалідністю та підопічних, які належать до маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення», а саме:

прилегла територія закладу не пристосована для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення: відсутні умови для безпечного та безперешкодного пересування простором для прогулянок – прогулянковими доріжками та тротуарами;

не у всіх коридорах житлового корпусу № 2 встановлено спеціальні поручні для полегшення пересування підопічних;

не всі санітарно-гігієнічні кімнати закладу обладнано поручнями або іншими пристосуваннями.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Львівській обласній військовій адміністрації, Львівській обласній раді:

забезпечити контроль за додержанням прав підопічних геріатричного пансіонату;

опрацювати питання щодо якнайшвидшого облаштування укриття на території пансіонату з дотриманням вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту»;

опрацювати питання щодо забезпечення створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення геріатричного пансіонату відповідно до ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення».

2. Комунальному закладу Львівської обласної ради «Львівський геріатричний пансіонат»:

забезпечити обладнання укриття геріатричного пансіонату відповідно до вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту»;

усунути наявні порушення ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» та забезпечити доступність прилеглої території та приміщень пансіонату для осіб з інвалідністю та його маломобільних мешканців;

забезпечити дотримання права на приватність підопічних, зокрема облаштувати кімнати закладу ширмами.

Додатки: фотоматеріали на 4 аркушах в одному примірнику.

**Представник громадської
організації, керівник РГ НПМ
у Львівській області**

Тетяна ПАНАСЕНКО

Фотоматеріали

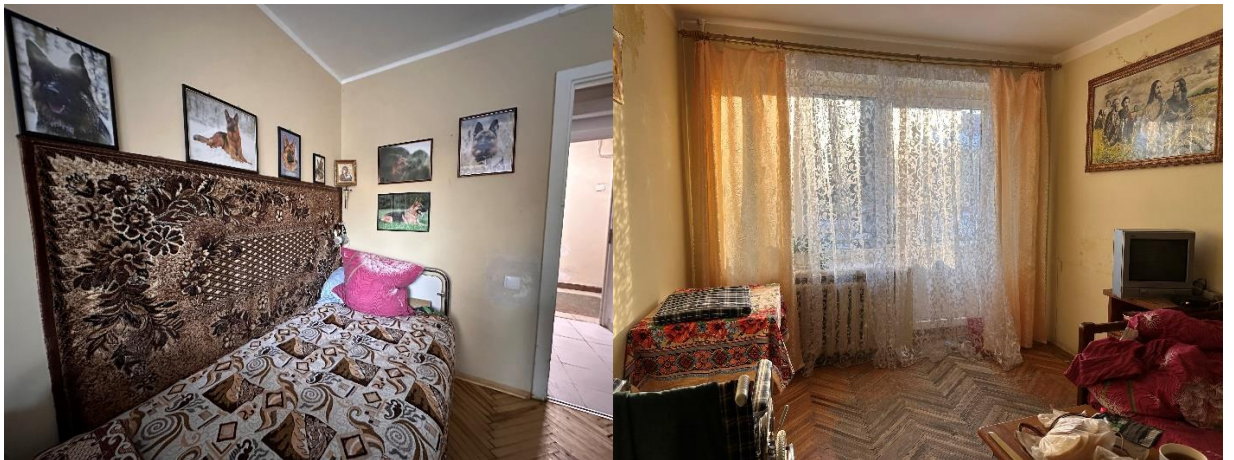
Фото 1

Фото 2

Фото 3

Φοτο 4

Φοτο 5

Фото 6

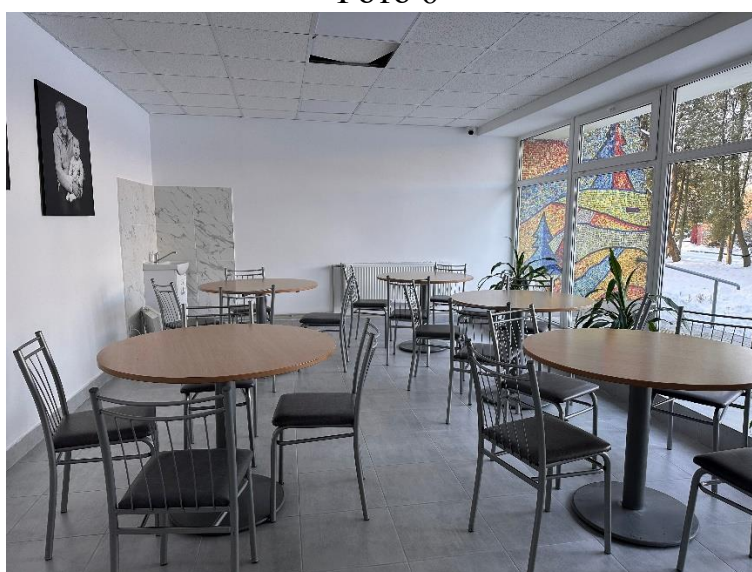

Фото 7

Φοτο 8

2023 рік

2025 рік